

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

д.п.н., проф.. Радул О.С.

«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІМІДЖ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

ОР: магістр

Факультет педагогіки та психології

Форма навчання: заочна (перехресний вступ)

2020–2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Імідж сучасного педагога» для студентів галузі 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 012 Дошкільна освіта другого магістерського рівня.

Розробник: Довга Т. Я. к. пед. н., професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти

Протокол від «24» серпня 2020 року № 1.

Завідувач кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти

О. С. Радул

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки: 1-й	
Змістових модулів – 2		Семестр: 2-й	
Загальна кількість годин заочна форма – 120 год.		Лекції:	
		10 год.	
		Семінарські заняття:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних. самостійної роботи студента	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	6 год.	
		Консультації	
		Самостійна робота	
		104 год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Імідж сучасного педагога» є загальнорозвивальним, а тому важливим у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти. Дисципліна належить до циклу професійної підготовки (нормативного блоку).

Мета викладання навчальної дисципліни: дати студентам знання про імідж педагога дошкільної та технології його формування; розвивати бажання та вміння систематично працювати над створенням особистісно-професійного іміджу; вчити застосовувати технології формування та вдосконалення особистісно-професійного іміджу фахівця з дошкільної освіти; формувати іміджеву компетентність майбутнього педагога закладу дошкільної освіти в навчально-професійній діяльності.

Завдання курсу:

1) Показати роль іміджу в професійній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти.

2) Ознайомити студентів з поняттям та різновидами іміджу.

3) Охарактеризувати змістові компоненти особистісно-професійного іміджу вихователя закладу дошкільної освіти.

4) Презентувати технології формування професійного іміджу майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти.

5) Навчити студентів технік і прийомів самоіміджування.

б) Сформуванати прагнення до вдосконалення власного особистісного та професійного іміджу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- понятійний апарат проблеми;
- класифікації та різновиди іміджу;
- зміст та компоненти іміджу;
- джерела формування іміджу;
- технології формування іміджу;
- – методи і прийоми самоіміджування.

вміти:

- створювати привабливий зовнішній вигляд;
- ефективно здійснювати педагогічне спілкування;
- регулювати власний психофізичний стан;
- дотримуватись здорового способу життя;
- застосовувати прийоми педагогічного менеджменту;
- володіти прийомами самоіміджування та самопрезентації.

Курс спрямований на формування у майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти таких *загальних компетентностей*:

Інтегральної компетентності ІК Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальних компетентностей:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальних (фахових компетентностей)

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

В результаті курсу мають бути досягнуті такі **програмні результати**

навчання:

ПРН02 Упроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН04 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН08 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН09 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати.

ПРН10 Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи іміджу.

Тема 1. Імідж та іміджологія. Імідж як соціально-педагогічне явище. Виникнення і розвиток іміджології. Сучасна іміджологія як наука: об'єкт, предмет і функції. Зв'язок іміджології з іншими науками. Види і галузі іміджології. Педагогічна іміджологія.

Поняття іміджу. Імідж як соціокультурний та педагогічний феномен. Функції та структура іміджу. Типології та різновиди іміджу. Імідж як інтегрована характеристика особистості. Особистісно-професійний імідж педагога.

Тема 2. Змістові компоненти іміджу. *Габітарний (зовнішній, візуальний) імідж.* Зовнішній вигляд людини як основа візуального іміджу. Компоненти зовнішнього вигляду (фізичні характеристики та артефакти зовнішності). Тілесний імідж та флеш-імідж. Одяг, костюм і аксесуари. Костюм і гардероб педагога, вимоги до його комплектування. Культура зовнішнього вигляду педагога.

Вербальний (мовленнєвий) імідж. Мовне спілкування як основа вербального іміджу. Педагогічне мовлення: усне й писемне, зовнішнє і внутрішнє. Показники мовлення: темп, інтонація, гучність, ритм, паузи, змістові наголоси, близькомовленнєві характеристики. Культура мовлення педагога.

Педагогічне спілкування. Функції та види педагогічного спілкування. Монолог і діалог як форми педагогічного спілкування. Стилї педагогічного спілкування. Культура педагогічного спілкування.

Невербальний (кінетичний) імідж. Кінетичне мовлення як основа невербального іміджу. Засоби кінетичного мовлення: зовнішній вигляд,

пантоміміка, міміка, екстралінгвістика та просодика, контакт очей, міжособистісний простір. Кінетична та тілесна культура педагога.

Поведінковий імідж. Поведінка і діяльність людини. Поняття соціально-професійної поведінки. Полірольова поведінка сучасного педагога. Професійна етика та етикет. Морально-етичні цінності. Морально-етичні якості. Етико-педагогічна поведінка. Стиль і манери поведінки педагога. Морально-етична культура педагога.

Додаткові характеристики особистісно-професійного іміджу педагога:

а) *змістові:* аудіальний, ольфакторний, мімічний, предметний, упредметнений, телефонний, мережевий тощо). б) *якісні:* позитивний – негативний, ефективний – неефективний, ідеальний, еталонний тощо. Атрактивність (зовнішня і внутрішня привабливість) особистості педагога.

Розділ 2. Імідж як засіб професійної діяльності.

Тема 3. Джерела формування іміджу. 1. Імідж і Професія. Сутність і специфіка педагогічної професії. Особливості професійної діяльності сучасного педагога дошкільної освіти. Професійна деформація та професійне вигорання. Творче самопочуття педагога. Професійна майстерність та професійна мобільність педагога. Професійна ефективність та професійна успішність. Особистісно-професійний імідж педагога як засіб успішної професійної діяльності.

2. Імідж і Здоров'я. Поняття і види здоров'я. Потенціал здоров'я. Культура здоров'я. Сутність і складники здорового способу життя. Раціональний режим харчування. Оптимальний режим праці і відпочинку. Гігієна розумової праці. Режим оптимальної рухової активності. Професійне здоров'я сучасного педагога.

3. Імідж і Moda. Поняття моди і стилю. З історії виникнення моди. Видатні кутюр'є ХХ століття. Ікони стилю ХХ століття. Сучасні модні стилісти і дизайнери. Різновиди сучасної моди: мода в одязі, мода в мові, мода на здоров'я, мода на мобільні гаджети, еко-мода. Характеристика стилів сучасного одягу. Індивідуальний стиль в одязі. Професійний вигляд сучасного педагога.

4. Імідж і Менеджмент. Поняття менеджменту й самоменеджменту. Професійно-педагогічний менеджмент. Тайм-менеджмент. Самоменеджмент і самомаркетинг. Самоорганізація педагогічної праці. Самоосвіта, самовиховання та самовдосконалення педагога. Самопрезентація та самопросування. Конкурентоздатність та конкурентоспроможність сучасного педагога.

Тема 4. Шляхи реалізації та вдосконалення іміджу. 1. Гуманізація освітнього середовища. Освітній простір та освітнє середовище. Типи освітнього середовища. Дитячий стрес, його різновиди та чинники. Професійний стрес учителя (вихователя), його різновиди та чинники. Конфлікти в освітньому процесі. Профілактика стресів та конфліктів в освітньому середовищі освітнього закладу. Особистісно-професійний імідж педагога як засіб гуманізації освітнього середовища.

2. Педагогічний вплив та педагогічна взаємодія. Поняття педагогічного впливу та педагогічної взаємодії. Стиль і тактика педагогічної взаємодії. Педагогічний такт. Педагогічна гнучкість. Педагогіка підтримки. Педагогіка партнерства. Педагогіка толерантності. Іміджева позиція та іміджева взаємодія. Особистісно-професійний імідж педагога як чинник ефективної педагогічної взаємодії.

3. Здоров'язбережувальна діяльність педагога. Проблема дитячої захворюваності та важковиховуваності. Сутність здоров'язбережувальної, превентивної та коригувальної педагогічної діяльності. Здоров'язбережувальні педагогічні технології. Методи психолого-педагогічної терапії. Пропаганда здорового способу життя. Особистісно-професійний імідж педагога як засіб здоров'язбереження суб'єктів освітнього процесу.

4. Іміджева діяльність та технології формування іміджу. Поняття іміджевої діяльності. Іміджотворча та іміджоперетворювальна діяльність. Іміджування та самоіміджування.

Технології формування іміджу: лекційно-практична технологія; інформаційно-комунікаційна технологія, ігрова технологія, тренінгова технологія, кейс-технологія, технологія професійного портфоліо, технологія інформальної освіти, технологія дистанційного навчання, креативно-творча технологія, технологія самотворення особистості.

Техніки і прийоми самоіміджування: техніка організації робочого простору; техніка догляду за зовнішнім виглядом; техніка саморегуляції психофізичного стану; техніка вдосконалення професійного мовлення; техніка продуктивного педагогічного спілкування та взаємодії з учнями; техніка самопрезентації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	конс.	с.р.		л	п	лаб.	конс.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи іміджу												
Тема 1. Імідж та іміджологія							8	2	2			4
Тема 2. Змістові компоненти іміджу							20	4				16
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>							28	6	2			20
Змістовий модуль 2. Імідж як засіб професійної діяльності												
Тема 3. Джерела формування							24					24

іміджу												
Тема 4. Шляхи реалізації та вдосконалення іміджу						28	4	4				20
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>						52	4	4				44
Усього годин						80	10	6				64
Модуль 2												
ІНДЗ						40						40
Усього годин						120	10	6				104

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Імідж як соціокультурний феномен		2
2	Габітарний імідж. Поведінковий імідж.		2
3	Вербальний імідж. Кінетичний імідж.		2
4	Особистісно-професійний імідж.		2
5	Технології формування іміджу:		2
	Усього		10

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
	<i>ЗМ 1. Теоретичні основи іміджу</i>		
1	Імідж та іміджологія		2
2	Імідж як засіб професійної діяльності		2
3	Технології формування іміджу		2
	Усього		6

9. Самостійна робота

№	Назва теми	К-ть год.
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи іміджу		
1	Тема 1. Імідж та іміджологія. <i>1. Опрацювати навчально-методичні посібники з іміджології з таких питань:</i> 1) Імідж як соціально-педагогічне явище та соціокультурний феномен. 2) Функції та структура іміджу. 3) Типології та різновиди іміджу. 3) Імідж як інтегрована характеристика особистості. <i>2. Здійснити огляд статей з педагогічної періодики з проблеми «Професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти»</i>	4
2	Тема 2. Змістові компоненти іміджу <i>1. Габітарний (зовнішній, візуальний) імідж.</i> 1) Підготувати повідомлення на тему: «Костюм і гардероб педагога, вимоги до його комплектування» 2) Підготуватись до дискусії «Дрес-код учителя – бути чи не бути?» 4) Підготувати презентацію на тему: «Сучасні техніки тілесної	16

	<p>модифікації»</p> <p>2. <i>Вербальний (мовленнєвий) імідж.</i> Підготуватись до обговорення проблеми «Модні слова в мовленні сучасного студента»</p> <p>3. <i>Невербальний (кінетичний) імідж.</i> Укласти термінологічний словник до теми «Засоби кінетичного мовлення».</p> <p>4. <i>Поведінковий імідж.</i> Підготувати повідомлення на тему: «Стиль і манери поведінки вихователя закладу дошкільної освіти».</p>	
Змістовий модуль 2. Імідж як засіб професійної діяльності		
7	<p>Тема 3. Джерела формування іміджу</p> <p>1. <i>Імідж і Професія.</i> «Особливості професійної діяльності сучасного педагога дошкільної освіти». «Професійна майстерність та професійна успішність вихователя закладу дошкільної освіти».</p> <p>2. <i>Імідж і Здоров'я.</i> Підготувати усне повідомлення: «Індивідуальне та професійне здоров'я вихователя закладу дошкільної освіти». «Професійна деформація та професійне вигорання». Сутність і складники здорового способу життя: <ul style="list-style-type: none"> – Раціональний режим харчування. – Оптимальний режим праці і відпочинку. – Гігієна розумової праці. – Режим оптимальної рухової активності. Розробити практичні рекомендації з проблеми: «Шляхи збереження здоров'я вихователя закладу дошкільної освіти».</p> <p>3. <i>Імідж і Moda.</i> 1) Заповнити таблицю «Стилі сучасної моди» 2) Укласти список літератури з теми «Мода і Стиль». 3) Заповнити таблицю «Вітчизняні модні дизайнери».</p> <p>4. <i>Імідж і Менеджмент.</i> В інтернет-джерелах та науково-популярній літературі з менеджменту знайти та запропонувати прийоми тайм-менеджменту для вихователя закладу дошкільної освіти</p>	24
8	<p>Тема 4. Шляхи реалізації та вдосконалення іміджу</p> <p>1. <i>Гуманізація освітнього середовища.</i> Підготувати повідомлення на тему: Види середовища в закладі дошкільної освіти. Дитячий стрес, його різновиди та чинники Організація комфортного середовища в закладі дошкільної освіти.</p> <p>2. <i>Педагогічний вплив та педагогічна взаємодія</i> 1) <i>Підготувати мікроповідомлення з проблеми:</i> <ul style="list-style-type: none"> – «Педагогіка партнерства». – «Педагогіка підтримки». – «Педагогіка здоров'я». – «Педагогіка толерантності». 2) За матеріалами інтернет-сайтів проаналізувати досвід роботи закладів дошкільної освіти з проблеми «Партнерство вихователя з батьками: форми реалізації»</p> <p>3. <i>Здоров'язбережувальна діяльність педагога</i></p>	20

	<p>1) Підготувати реферативні повідомлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> – «Здоров'язбережувальні педагогічні технології в закладі дошкільної освіти». – «Методи естетотерапії в діяльності вихователя закладу дошкільної освіти» <p>2) Розробити короткий термінологічний словник «Техніки естетотерапії»</p> <p>4. <i>Технології, техніки і прийоми самоіміджування:</i></p> <p>Підготуватися до участі в круглому столі на тему «Техніки і прийоми самоіміджування та самопрезентації вихователя закладу дошкільної освіти»:</p> <ul style="list-style-type: none"> – техніка організації робочого простору; – техніка догляду за зовнішнім виглядом; – техніка саморегуляції психофізичного стану; – техніка попередження конфліктів; – техніка вдосконалення мовлення; – техніка самопрезентації. 	
МОДУЛЬ 2		
	<p>Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання</p> <p>1) Підготувати електронні презентації на тему:</p> <ul style="list-style-type: none"> – «Видатні кутюр'є XX століття» – «Ікони стилю XX століття». <p>2) Взяти участь у розробленні колективного тематичного словника «Імідж і Мода»</p> <p>3) Розробити «Портфоліо майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти».</p>	40
	Усього годин	104

10. Методи навчання:

Методи навчання за джерелами знань:

Словесні методи навчання – лекція, розповідь, бесіда, пояснення.

Практичні методи навчання – моделювання, самостійна робота з інформаційними джерелами (книги, мережеві ресурси).

Наочні методи – ілюстрування, демонстрування.

Методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності – проблемний виклад, евристичний, дослідницький

Інноваційні методи – інтерактивні методи (інтерактивна лекція, дискусійний метод, метод візуалізації, метод педагогічного словника), методи самотворення, методи іміджотворення, навчально-педагогічні ігри, кейс-метод, метод портфоліо

11. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. З дисципліни «Імідж сучасного педагога» передбачена така форма семестрового контролю, як екзамен, який проводиться у кінці семестру.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі усного та письмового опитування, оцінки виступів студентів на практичних заняттях, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: усна відповідь; письмова відповідь з теми; доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ; письмові завдання (тестові, контрольні, творчі, дослідницькі роботи тощо); самостійне опрацювання тем; підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів, їх аналіз; виконання практичних завдань.

Критеріями оцінювання є: усні та письмові відповіді: повнота розкриття питання; логіка викладання, культура мовлення; емоційність та переконаність; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

12. Розподіл балів, які отримують студенти (екзамен у 2 семестрі)

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Модуль 2	40	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	ІНДЗ		
5	5	5	5	40		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		<i>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</i>	<i>для заліку</i>
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Імідж сучасного педагога».

14. Рекомендована література

Основна:

1. Барна Н. В. Іміджологія: Навч. посіб. для дистанц. навч. / За наук. ред. В. М. Бебика. К.: Університет «Україна», 2008. 217 с.
2. Болсун С. А. Азбука для вчителя: Навчально-методичний посібник. – Кіровоград, Вид-во КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2005.
3. Данильчук Л. А. Основы имджа и этикета: Учебное пособие. – К.: Кондор, 2009. – 234с.
4. Дмитриева Н. А. Загадки мира моды: Очерки о культуре моды Евразии. – Донецк: Сталкер, 1998. – 464с.
5. Довга Т. Я. Імідж сучасного вчителя: Навч.-мет. посіб. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Кіровоград: ПП "Ексклюзив-Систем", 2015. – 146 с.
6. Етика ділового спілкування: Курс лекцій /Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка, М. П. Лукашевич, І. Б. Осечинська. – 2-ге вид., стереотип. – К.: МАУП, 2003. – 208 с.
7. Єлізарова І. О. Стиль ділового успіху. Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2008. – 76с.
8. Імідж і здоров'я: термінологічний словник. Навчальний посібник / Автор-укл. Т. Я. Довга. – Харків: ФОП Озеров Г. В. , 2017. – 72 с.
9. Ковальчук А. С. Основы имиджологии и делового общения : учебное пособие для студентов вузов. – Изд. 6-е, перераб. и доп. – Ростов н/Д : Феникс, 2009. – 282 с.
10. Квеско Р. Б., Квеско С. Б. Имиджология: учебное пособие [Текст]. Томск: Изд-во ТПУ, 2008. 116 с.
11. Мода. Стиль. Одяг: термінологічний словник. Навчальний посібник / Автор-укл. Т. Я. Довга. – Харків: ФОП Озеров Г. В., 2017. – 80 с.
12. Неустус О. , Кастерпалу Е. Мастерская имиджа «I.M.A.G.E.»: учебное пособие / Нарва: Нарвский дом детского творчества, 2014. 159 с.
13. Палеха Ю. І. Іміджологія / [навч. посібник / заг. ред. З. І. Тимошенко]. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 324 с.
14. Панфилова А. П. Имидж делового человека : учебное пособие. – СПб. : ИВЭСЭП, Знание, 2007. – 490 с.
15. Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос /за заг. ред. І. А. Зязюна. Київ : Вища школа, 2004. 422 с.
16. Симонова І. Ф. Педагогіка іміджа: Монографія. СПб.: Ультра-Принт, 2012. 304 с.
17. Ушакова Н. В. Имиджология: Учебное пособие / Н. В. Ушакова, А. Ф. Стрижова. – М.: Издательско-торговая корпорация "Дашков и К", 2009. – 280с.
18. Федій О. А. Естетотерапія. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: "Видавництво "Центр учбової літератури", 2012. – 304с.

19.Шепель В. М. Имиджология. Как нравиться людям / В. М. Шепель. – М.: Народное образование, 2002. – 576 с.

Додаткова:

1. Берд П. Продай себя. Тактика улучшения вашего имиджа / П. Берд; [пер. с англ. Т. А. Сиваковой]. – М.: Амалфея, 1997. – 371 с.
2. Болсун С. А. Професійний імідж керівника навчального закладу // Управління школою. – 2013. – № 7/9. – С. 51-55
3. Браун Л. Имидж – путь к успеху. – СПб.: Санкт–Петербург, 1996. 288 с.
4. Бурстин Д. Имідж. – СПб.: Пітер, 2000. – 216 с.
5. Вилсон Г., Макклафин К. Язык жестов – путь к успеху. – СПб, 1999. – 224 с.
6. Волкова В. В. Имиджология: Учеб.-метод. пособие [Текст]. Ставрополь: СевКавГТУ, 2005. 168 с.
7. Горчакова В. Г. Имиджология. Теория и практика: учебное пособие для студ. вузов. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2012. 335 с.
8. Дэвис Ф. Создай себе имидж: Как всем своим видом излучать успех: Пер. с англ. – М.: Попурри, 3007. – 300 с..
9. Дюпре В. Да здравствует винтаж! Найдите, носите, любите его/ В. Дюпре. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 240 с.
- 10.Калюжный А. А. Психология формирования имиджа учителя. – М.: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 224с.
- 11.Килошенко М. И. Психология моды: Учеб.пособие для вузов/ М. И. Килошенко. – 2-е изд., испр. – М.: Изд-во Оникс, 2006. – 320 с.
- 12.Калюжна О. І. Косметика: Навчально-методичний посібник. Вид 2-ге, доп. / О. І. Калюжна – Кіровоград, 2004. – 172с.
- 13.Панасюк А. Имидж: энцикл. словарь. – М., 2012. – 769 с.
- 14.Панасюк А. Ю. Формирование имиджа : стратегия, психотехнологии, психотехники. – 3-е изд., стер. – М., 2009. – 266 с.
- 15.Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли окружающих по их жестам / Пер. с англ. – М.: ЭКСМО, 2003.– 158 с
- 16.Пост П., Пост П. Деловой этикет. Персональные коммуникации для профессионального успеха; [пер. А. Озерова, Е. Кудрявцевой]. – М.: Эксмо, 2008. – 304 с. – (Психология общения).
- 17.Спиллейн М. Создайте свой имидж. Руководство для женщин / Пер. с англ. – М.: ОЛМА-Пресс, 1996. – 204 с.
- 18.Шарф, косынка, платок: Научно-популярное издание. – М.: «Издательство Астрель», 2002. – 191 с.
- 19.Шевченко С. І. Старі стіни: Єлисаветградська громадська жіноча гімназія (1860-1920рр.) / С. І. Шевченко. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2007. – 180 с.
- 20.Щекин Г. В. Как читать людей по их внешнему облику / Г. В. Щекин. – 2-е изд. – К.: Украина, 1993. – 239с.